

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๘/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕/๒๕๖๔

วันที่ ๔ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { พันจ่าอากาศเอก สมศักดิ์ เตนเทศ ผู้ร้อง
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พันจ่าอากาศเอก สมศักดิ์ เตนเทศ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พันจ่าอากาศเอก สมศักดิ์ เตนเทศ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องรับราชการ สังกัดกรมช่างอากาศ กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๒ และลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นวันที่อายุราชการครบ ๑๕ ปี ผู้ร้องจึงเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิรับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ทั้งนี้ ผู้ร้องกลับเข้ารับราชการในวันเดียวกันในตำแหน่งลูกจ้างประจำ สังกัดกรมช่างอากาศ กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม และได้รับเงินบำนาญและเงิน ช.ค.บ. มาโดยตลอด โดยผู้ร้องเกษียณอายุราชการ จากลูกจ้างประจำเมื่อปี ๒๕๕๒ ต่อมากรมบัญชีกลาง (ผู้ถูกร้อง) มีหนังสือเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ที่ผู้ร้องได้รับเกินสิทธิเนื่องจากเป็นผู้รับเบี้ยหวัดที่กลับเข้าทำงานเป็นลูกจ้างประจำ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๕ ที่บัญญัติว่า “ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ ไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ. ตามมาตรา ๓ หรือ

มาตรา ๔ ถ้าเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการหรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงานสังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น” เมื่อผู้ร้องเป็นผู้ได้รับเบี้ยหวัดที่กลับเข้าทำงานเป็นลูกจ้างประจำ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ตั้งแต่วันที่กลับเข้าทำงานเป็นลูกจ้างประจำ และต้องคืนเงินที่ได้รับเกินสิทธิตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างประจำจนถึงวันที่เกษียณอายุราชการ (ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒) เป็นเงินจำนวน ๓๒๐,๑๔๑.๓๕ บาท แม้ผู้ร้องทำหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระหนี้เป็นระยะเวลา ๕ ปี และชำระเงินคืนแก่ผู้ถูกร้องครบถ้วนแล้วก็ตาม แต่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ดังกล่าวทำให้ผู้ร้องและครอบครัวเดือดร้อนเสียหายเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากการที่ผู้ถูกร้องมีหนังสือเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. เกินสิทธิเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล มิได้เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและมิได้เป็นการละเมิดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ของผู้ถูกร้องเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐

(๒) ให้ผู้ถูกร้องคืนเงินจำนวน ๓๒๐,๑๔๑.๓๕ บาท แก่ผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณา

วินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ การยื่นคำร้อง ตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจนว่า เป็นการกระทำใดและละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ ศาลเห็นว่าคำร้องตามมาตราหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้ พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ตนได้ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ และกลับเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างประจำ สังกัดกรมช่างอากาศ ในวันเดียวกัน โดยได้รับเงินบำนาญและเงิน ช.ค.บ. ตลอดมาตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมาผู้ถูกร้องเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ตามพระราชกฤษฎีกา เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๕ โดยเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. จากผู้ร้อง ที่ได้รับเกินสิทธิที่ได้รับมาตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นเงิน จำนวน ๓๒๐,๑๔๑.๓๕ บาท การเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ดังกล่าวทำให้ผู้ร้องและครอบครัวเดือดร้อนเสียหาย เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้อง เรียกคืนเงิน ช.ค.บ. กรณีที่ผู้ร้องไม่มีสิทธิได้รับตามที่กฎหมายกำหนด โดยการกระทำของผู้ถูกร้องดังกล่าว อาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๕ ที่กำหนดไม่ให้ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญที่เข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการหรือเข้าทำงาน

- ๔ -

หรือกลับเข้าทำงานสังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. อีก เพื่อมิให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางในหมวดหรือประเภทของเงิน เบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญโดยถือเป็นเงินจากงบประมาณประเภทเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การใช้สิทธิตามกฎหมายซ้ำซ้อน ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ที่ผู้ร้องได้รับเกินสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติ และไม่ปรากฏว่ามีการกระทำอื่นใดของผู้ถูกร้อง อันเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

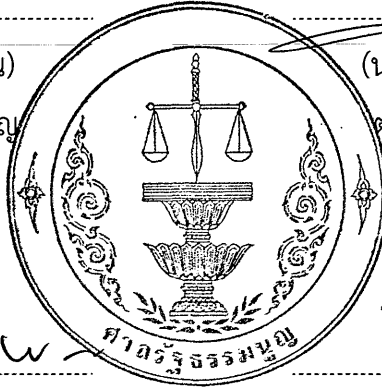
(คำสั่งที่ ๘/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ